

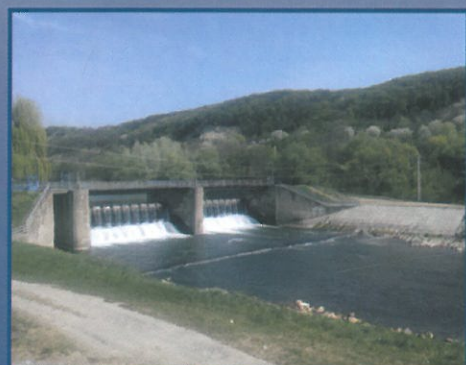

Vodohospodársky spravodajca 5-6

ročník 58

dvojmesačník pre vodné hospodárstvo a životné prostredie

2015

Svetový deň vody slovom a obrazom v správach povodí SVP, š. p. – strana 4

Konferencia Ochrana vodných zdrojov – strana 25

Hať Vyšné Opátske musí byť obnovená do konca septembra – strana 29

Milé kolegyně, kolegovia, vážení vodohospodári,

v polovici júna uplynie 50 rokov od najničivejšej a najkatastrofálnejšej povodne na Dunaji v našej novodobej histórii. Ja osobne si ešte ako mladý študent veľmi dobre pamätám na rozvodnený Dunaj v Bratislave, ale aj dramatické chvíle, ktoré nastali 15. júna 1965 po pretrhnutí hrádze pri Patinciach a o dva dni neskôr medzi Čičovom a Klúčovcom. Cez priečrže sa každú sekundu valilo 1200 kubíkov vody a Žitný ostrov sa odrazu zmenil na obrovské jazero s miliardou kubíkov, čo je zhruba trojnásobok Oravskej priehrady. Nechcem teraz vymenovať všetky

zdokumentované fakty, ale pripomeniem aspoň to, že povodeň 4 tisíc domov zničila, 6 tisíc poškodila a 54 tisíc ľudí bolo potrebné evakuovať.

Povodeň pred 50-timi rokmi na Dunaji však znamenala aj výrazný obrat v chápaní protipovodňovej ochrany. Ukázalo sa, že dovtedajší protipovodňový systém sa bude musieť prebudovať – spevniť hrádze, navýšiť a aj na ostatných vodných tokoch Slovenska intenzívne pokračovať v budovaní vodných nádrží. Na Orave už vtedy účinne plnila svoju funkciu vrcholová vodná nádrž Oravská priehrada, na Váhu Nosická a na Laborci Zemplínska šírava. Nuž a práve v roku dunajskej povodne sa začalo aj s výstavbou ďalšej vrcholovej vodnej nádrže – Liptovskej Mary. Po 10-tich rokoch budovania: v máji 1975 dosiahla minimálnu prevádzkovú hladinu, čo sa považuje za začiatok jej činnosti. V kontraste s polstoročnicou dunajskej povodne je však pre nás 40 rokov Liptovskej Mary už výročím, ktoré vnímame s pocitom radosti, spokojnosti a ocenenia toho, že toto vodné dielo nám už 40 rokov zabezpečuje nielen vyrovnanie prietokov na Váhu, ale aj účinnú protipovodňovú ochranu Liptova, kde už 40 rokov prakticky nepoznajú ničivú silu povodní.

Otázka ďalšieho budovania protipovodňovej ochrany na Slovensku je aj dominantnou úlohou nášho Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. od jeho vzniku v roku 1997. V súčinnosti so všetkými našimi štyrmi odštepnými závodmi sme v rokoch 2005 – 2010 vybudovali niekoľko nových protipovodňových stavieb, z ktorých najvýznamnejšou je však určite protipovodňová ochrana Bratislavy s novým systémom mobilných hradení. Príprava a budovanie protipovodňových stavieb sa však zdynamizovala predovšetkým od roku 2012, po nástupe nového vedenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na čele s ministrom Petrom Žigom. Možnosť čerpania eurofondov v ďalšom programovom období rokov 2014 – 2020 z nového Operačného programu Kvalita životného prostredia by nám mala priniesť doteraz skutočne nebyvalý rozsah investícií na protipovodňovú ochranu. Ešte predtým však pred nami stojí najdôležitejšia tohtoročná úloha, ktorou je ukončenie všetkých investičných stavieb z predchádzajúceho operačného programu Životné prostredie tak, aby sme neprišli o možnosť ich financovania z Kohézneho fondu Európskej únie. Ukončiť musíme napríklad rekonštrukciu hate vo Vyšnom Opátskom na Hornáde, úpravu Stoličného potoka v Modre, obnovu koryta Myjavy v Turej Lúke, rekonštrukciu protipovodňového múra v Komárne, stabilizáciu ľavej ochranej hrádze a rekonštrukciu pravostrannej hrádze na vodnom diele Kráľová, protipovodňovú ochranu v Bardejove, Starej Ľubovni či Kružlove na východnom Slovensku, rekonštrukciu bezpečnostných priepadov na obľúbených vodných nádržiach Zemplínska šírava i Teplý vrch, ukončiť treba aj rekonštrukciu dvoch historických štiavnických tajchov Richňavy a Dolnej Hodruše a obnoviť i viacero ďalších vodných tokov.

Vyzývam preto všetkých mojich kolegov, aby v spolupráci s dodávateľmi jednotlivých stavebných prác maximálne vynaložili svoje sily a schopnosti na včasné ukončenie týchto stavieb. Bude to nielen vizitka práce nás vodohospodárov, ale aj potvrdenie našich schopností a pripravenosti využiť eurofondy aj na realizáciu rozsiahlych investícií v ďalšom programovom období. Avšak najväčším výsledkom bude spokojnosť obyvateľov tých miest a obcí, pre ktorých všetky tieto stavby protipovodňovej ochrany robíme.

Ing. Marián Supek
generálny riaditeľ Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p.

OBSAH – TABLE OF CONTENTS

Supek M.: Úvodník	3
Editorial	
Krno, Ľ.: Svetový deň vody slovom a obrazom v správach povodí SVP, š. p. – Svetový deň vody 2015	4
World Water Day in words and pictures by the river basin administration units of the Slovak Water Management Enterprise – World Water Day 2015	
Kolačanová, Z.: Svetový deň vody v Inchebe	10
World Water Day in Incheba – We have noticed	
Krno, Ľ.: Do devínskeho ramena opäť prúdi voda	12
Water flows again into the Devín branch – We have noticed	
Blaškovičová, L., Lovásová, L., Poórová, J., Škoda, P., Paľušová, Z.: Zhodnotenie hydrologického roka 2014 z pohľadu povrchových vôd	14
Assessment of the hydrological year 2014 in terms of surface water – 2014 Assessment	
Kullman, E., Gavurník, J., Paľušová, Z., Bodáč, B.: Zhodnotenie roka 2014 z pohľadu podzemných vôd	17
Assessment of the year 2014 in terms of groundwater – 2014 Assessment	
Hetharši, J.: Bude 21. storočie storočím vojen o vodu?	20
Will the 21st century be the century of wars over water? – Opinions	
Gorek, M.: Program FLOW 3D a jeho využitie vo vodohospodárskej praxi	23
Flow 3D software and its use in water management practice – Science and technology	
Vranovská, A.: Konferencia Ochrana vodných zdrojov	25
Water Resources Protection Conference – We have noticed	
Kolačanová, Z.: Naši vodohospodárski karikatúristi	27
Our water management cartoonists – We introduce	
Krno, Ľ.: Hať Vyšné Opátske musí byť obnovená do konca septembra	29
The weir in Vyšné Opátske has to be reconstructed by the end of September – We have noticed	
Borovská, D.: Informácia o nových STN	32
Information on new Slovak Technical Standards – Regulations, standards	
Za Ing. Klánekovou – Opustili naše rady	32
Obituary	
Medzinárodná výstava Vodovody-Kanalizácie odpoví, jak na nové dotace či legislativu	34
International Exhibition 'Water Supply – Sewerage' will give an answer on how to deal with new grants and legislation - Exhibition	
Kolačanová, Z.: Voda a udržateľný rozvoj očami mladých umelcov	33
Water and sustainable development through the eyes of young artists	
Kalendár výstav na MŽP SR	37
Schedule of exhibitions at the Ministry of Environment SR	
Foto na titulnej strane: RNDr. Andrea Vranovská, PhD. – ostrov Sihot'	
Foto na 4. strane obálky: víťazné práce súťaže študentov stredných umeleckých škôl k Svetovému dňu vody	

Konferencia „Ochrana vodných zdrojov“

RNDr. Andrea Vranovská, PhD.
Výskumný ústav vodného hospodárstva

V dňoch 22. – 23. apríla 2015 sa v Incheba Expo v Bratislave uskutočnila medzinárodná konferencia „Ochrana vodných zdrojov“, ktorá bola organizovaná pod záštitou Európskej stratégie pre Dunajský región, prioritnej oblasti 4 (PO4) „Obnoviť a udržať kvalitu vôd“. Konferencia bola organizačne zabezpečená Výskumným ústavom vodného hospodárstva, ktorý poskytuje

mu riaditeľovi sekcie vôd Ministerstva životného prostredia SR.

Cieľom konferencie bolo prezentovať aktívny prístup k hospodáreniu s vodou v povodí so zohľadnením špecifických podmienok územia a so zámerom zmierniť prejavy a dopady klimatickej zmeny (sucho, nedostatky vody, povodne) na ochranu a trvalú udržateľnosť využívania vodných zdro-

kov. Konferencie sa zúčastnil Dr. László Perger, koordinátor PO4 za Maďarsko, ktorý spolu s koordinátorom PO4 za Slovensko otvorili konferenciu krátkymi úvodnými slovami. Program konferencie bol rozdelený do 4 sekcií.

Predsedačujúcou prvej sekcie s názvom „Legislatíva v oblasti ochrany vôd“ bola Alena Bujnová z MŽP SR. V rámci sekcie odzneli zaujímavé

technickú pomoc koordinátorovi PO4 za Slovenskú republiku – Ing. Dušanovi Čerešňákovi, vtedajšiemu generálne-

mu riaditeľovi sekcie vôd Ministerstva životného prostredia SR. Cielom konferencie bolo prezentovať aktívny prístup k hospodáreniu s vodou v povodí so zohľadnením špecifických podmienok územia a so zámerom zmierniť prejavy a dopady klimatickej zmeny (sucho, nedostatky vody, povodne) na ochranu a trvalú udržateľnosť využívania vodných zdro-

kov. Konferencie sa zúčastnil Dr. László Perger, koordinátor PO4 za Maďarsko, ktorý spolu s koordinátorom PO4 za Slovensko otvorili konferenciu krátkymi úvodnými slovami. Program konferencie bol rozdelený do 4 sekcií. Predsedačujúcou prvej sekcie s názvom „Legislatíva v oblasti ochrany vôd“ bola Alena Bujnová z MŽP SR. V rámci sekcie odzneli zaujímavé prednášky o legislatívnom prístupe k ochrane vôd na Slovensku (K. Farkašová, MŽP SR), v Maďarsku (L. Perger,

GDWM) a v Českej republike (J. Novák, VAS, a. s.). J. Borgula sa vo svojej prednáške zameral na ochranu vôd z pohľadu priemyslu.

Druhá sekcia, týkajúca sa povrchových vôd, vedená Štefanom Rehákom z VÚVH bola venovaná vodohospodárskej bilancii v Maďarsku (L. Per-

chové vody a Y. Velísková sa zamerala na vplyv zanesenia povrchových tokov na interakciu s podzemnými vodami. Do tejto sekcie bola zaradená aj spojená prednáška A. Zajíčka týkajúca sa manažmentu povrchových a podzemných vôd z pohľadu retenčnej schopnosti krajiny v Českej republike.

klimatickej zmeny v Rakúsku, P. Čaučík oboznámil prítomných s vodohospodárskou bilanciou a A. Patschová spolu s O. Horvátom sa venovali ochrane podzemných vôd v SR.

Štvrtá sekcia, venovaná vzájomnej interakcii povrchových a podzemných vôd, bola vedená Andreou Vranovskou z VÚVH. Z pohľadu Medzinárodnej komisie pre ochranu Dunaja (ICPDR) prítomných s problematikou interakcie povrchových a podzemných vôd oboznámil A. Scheidleder, o bezpečnosti dodávky pitnej vody informoval P. Ďuroška a A. Trančíková predniesla príspevok o interakcii povrchových a podzemných vôd využívaných pre zásobovanie obyvateľov Bratislavy pitnou vodou. Táto prednáška bola informáciou aj k poobedňajšej exkurzii na ostrov Sihot' a do Vodárenského múzea, kde sa účastníci priamo v praxi oboznámili so systémom studní na zásobovanie pitnou vodou.

Všetky sekcie boli sprevádzané živou diskusiou prítomných. Reakcie prednášajúcich aj účastníkov boli mimoriadne pozitívne nielen na kvalitu prednesených príspevkov, ale aj na organizačné zabezpečenie. Prednášky je možné stiahnuť na linku http://www.vuvh.sk/index.php/sk_SK/konferencie/medzinarodna-konferencia-ochrana-vodnych-zdrojov

Foto: Mgr. Alena Kurecová

ger) a na Slovensku (V. Fekete) a ochrane množstva a kvality povrchovej vody z pohľadu klimatickej zmeny v Rakúsku (A. Scheidleder). V ďalšom sa V. Šimko venoval využitiu povrchových zdrojov pitnej vody, D. Bodiš predstavil geochemický atlas SR, časť povr-

Tretia sekcia, ktorej predsedajúcou bola Anna Patschová z VÚVH bola venovaná podzemným vodám. Prvá prednáška A. Zajíčka bola pokračovaním predošlej sekcie ako je uvedené vyššie, A. Scheidleder sa venoval ochrane podzemných vôd z pohľadu